

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ РЕКТОРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ЄВРОПИ
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ**

...

16 ЛЮТОГО 2023

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 2 від 26 січня 2023 року)*

За загальною редакцією академіка В. П. Андрущенко

Редакційна колегія:

- Віктор Андрущенко* – в. о. ректора УДУ імені Михайла Драгоманова
(голова редакційної колегії);
- Лешек Корпоровіч* – професор Ягеллонського університету (Республіка Польща);
- Роман Вернидуб* – проректор з навчально-методичної роботи
УДУ імені Михайла Драгоманова (заступник голови редакційної колегії);
- Григорій Торбін* – проректор з наукової роботи УДУ імені Михайла Драгоманова
(заступник голови редакційної колегії);
- Павло Горінов* – в. о. директора навчально-наукового інституту права
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Володимир Євтух* – декан факультету соціально-політичних наук
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Юрій Кондратьєв* – директор Міждисциплінарного центру складних систем
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Микола Кириченко* – директор Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- Лариса Лук'янова* – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України;
- Наталія Мозгова* – завідувач кафедри філософії УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Тарас Олефіренко* – декан педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Василь Федоришин* – декан факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Сергій Русаков* – директор навчально-наукового інституту філософії
та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Наталія Титова* – завідувач кафедри професійної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Таміла Новіцька* – директор Центру молодіжної політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

М 74

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ
БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ : збірник матеріалів міжнародного
форуму / за заг. ред. акад. В. П. Андрущенко. – Київ : Вид-во УДУ імені
Михайла Драгоманова, 2023. – 455 с.**

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародного форуму, де розглядаються актуальні питання стратегічних напрямів пріоритетів галузей наук і знань, зокрема з неперервної освіти та педагогічної інноватики, освітньої політики, публічного управління та громадського самоврядування.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі філософії, політології, управління, психології, педагогіки та дотичних до них наук.

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)

DOI: <https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02>

© Автори статей, 2023

© Редакційна колегія, 2023

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

Зведення було надано карт-бланш академічним подільникам Катерини Другої на пошуки нових "русских летописей", які б у потрібному ключі доповнювали б і уточнювали б історію Московії. Цією нагодою і скористався Карамзін, який почав шукати... і відразу "знайшов" нікому невідомі Київський і Волинський літописи спеціально для Карамзіна зшиті давнім літописцем в одну книгу. І саме в цьому літописному томі розміщений безглуздий сюжет про запрошення Юрієм Довгоруком Новгород-Сіверського князя Святослава Ольговича відвідати його у Москві. І по волі Карамзіна Новгород-Сіверський князь вирушає за тисячі кілометрів через тайгу і болота, щоб засвідчити появу Москви.

Реально Москва була заснована під час правління хана Менгу-Тимура і за його наказом близько 1272 року, коли вона вперше була згадана у переписах улусів Золотої Орди і призначалася як уділ одному із чингизидів, так званому Петру Ординському.

А далі розпочинається улусна епопея міжусобиць князів – огланів – доба розбою, державного і побутового бандитизму у горнилі якої формувався тип азійсько-московського деспотизму, але це вже інша до кінця не пізнана нами історія.

УДК 37.091.12:316.4

Іваненко С. М.

*доктор філологічних наук,
професор кафедри іноземних мов,
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна;*

Яременко-Гасюк О. О.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

ПОШУК НОВИХ ШЛЯХІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ СТИМУЛЮВАННЯ АКТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЗИЦІЇ ВИКЛАДАЧА

Перехід до інформаційно-технологічного суспільства, початок процесів глобалізації та акцент на сталий розвиток разом з іншими викликами сучасної цивілізації, свідками яких ми є зараз, саме в нашій країні, потребують радикальної модернізації освітньої галузі, постійного оновлення змісту, методів і форм навчання, й, особливо, структури стилю управління.

Сучасне замовлення суспільства вимагає створення таких умов навчання, за яких би кожний здобувач освіти

- успішно навчався,
- розвивав свій інтелект,
- був готовий до творчої самореалізації;
- постійно формував соціально-активну життєву позицію громадянина;
- був активним учасником процесу утвердження незалежної України.

Але все це можливе лише під вмілим керівництвом викладача, який сам здатен до безперервного особистісного вдосконалення і бачить пріоритетні напрямки навчального процесу.

А отже, для досягнення поставлених цілей увагу слід звернути на покращення роботи викладацького складу в зазначених вище напрямках, включаючи й соціальні аспекти навчання та викладання, а отже, реорганізації, тобто змінам, підлягатимуть майже усі ланки освітнього процесу. Вітчизняні вчені [1, 2] виділяють багато компонентів, що підлягають «інтеграційним процесам розвитку», серед яких ми особливо хочемо виділити наступні:

- навчально-методичне забезпечення (у тому числі традиційні і електронні інформаційні ресурси);
- методи, засоби і технології освіти (у тому числі підходи та інструменти навчання іноземних мов та ІКТ, підготовку перекладачів, створення і використання дистанційних та інших сучасних педагогічних технологій);
- організаційно-функціональну і структурну будову системи освіти (у тому числі, мереж навчальних закладів різних ступенів і рівнів акредитації);
- методи, засоби і технології підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів освіти (включаючи вчительські, професорсько-викладацькі, наукові кадри, а також кадри управління освітою, навчально-виховними закладами і науковими установами);
- комп'ютерні мережі навчальних закладів, наукових установ і органів управління освітою (у тому числі унормування переліку сервісів та інтерфейсів користувачів, забезпечення рівного доступу до засобів і сервісів мереж, інтеграція національних комп'ютерних мереж, локальних мереж 6 навчальних закладів і наукових установ у глобальні комп'ютерні мережі єдиного інформаційного освітнього простору);
- системи зайнятості (у тому числі забезпечення мобільності вчителів, випускників, адміністраторів, учених, робітничих кадрів) [1, с. 31-32].

Важливим компонентом таких змін є активна соціальна позиція учасників освітнього процесу та творчий пошук, який спонукає процес подальшого розвитку вищого учбового закладу. Згідно статті 28 закону України "Про освіту" дуже важливо забезпечити «право учасників освітнього процесу як безпосередньо, так і через органи громадського самоврядування колективно вирішувати питання організації та забезпечення освітнього процесу в закладі освіти, захисту їхніх прав та інтересів» тощо.

В контексті вищезазначеного, враховуючи важливість реорганізаційного періоду, як періоду позитивних змін в роботі Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, задля забезпечення якісної освіти, вважаємо за потрібне акцентувати увагу на наступних ланках роботи структурних підрозділів університету:

1. Навчально-методичний відділ. Зволікання з формуванням навантаження негативно впливає на залучення викладачів з інших закладів вищої освіти до викладацької діяльності у нашому університеті, а також на внутрішнє сумісництво, бо за таких умов люди не отримують виплати за виконану роботу. У зв'язку з цим, пропонуємо пришвидшити процес формування навантаження викладачів на наступний навчальний рік і затвердити цей період останніми днями серпня та першими числами вересня (25.08 – 10.09).

2. Навчально-плановий відділ. У Статуті університету підтверджений курс України на євроінтеграцію. Але на практиці в університеті скорочена кількість годин на вивчення іноземних мов. Акцент, правомірно, робиться на фахових потребах кафедр гарантів ОП, важливість яких ми не заперечуємо. А отже, задля запобігання конфлікту інтересів, на наш погляд слід розробити загально-університетські вимоги, враховуючи стандарти національної освіти та, зазначивши кількість годин, необхідних для оптимального засвоєння такої дисципліни як іноземна мова.

3. Міжнародний відділ. Ознайомлення з європейським досвідом освіти є важливим для реальних позитивних змін. А отже, пропонуємо проводити роботу з закордонними спеціалістами, викладачами зарубіжних закладів освіти, з якими співпрацює наш університет, на предмет їхньої участі в освітньому процесі університету, запрошуючи їх для проведення занять з деяких дисциплін гуманітарного, природничого та технічного циклів.

Зазначені рекомендації, на наш погляд, матимуть неабияке значення для «... забезпечення умов для педагогічної творчості, створення цілісного інноваційного простору, що передбачає упровадження нових освітніх технологій, засобів педагогічної діяльності»[3].

Використана література:

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія. К. : Атака, 2009. 684 с.
2. Кушнір В. А. Системний аналіз педагогічного процесу : методологічний аспект : монографія. Кіровоград : Вид. Центр КДПУ, 2001. 348 с.
3. Стадова В. В. Організація творчого пошуку вчителів у школі як умова її інноваційного розвитку. Режим доступ : https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2458

УДК 001.102:351.746.1(477)

Коноваленко О. С.

*заступник начальника управління – начальник відділу
інституційного аудиту управління
Державної служби якості освіти у Запорізькій області
м. Запоріжжя, Україна*

СУЧАСНІ ТУРБУЛЕНТНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ: ПОШУКИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Сучасні турбулентні виклики для української держави, зумовлені впливом воєнних, соціально-демографічних, економічних, політичних, правових, інформаційних, психологічних і технологічних факторів, що змушують до системного реагування та адекватної трансформації сектору безпеки.

Термін «турбулентність» (від лат. *turbulentus* – бурхливий, безладний, хаотичний), який раніше використовувався в технічних науках, згодом перейшов у гуманітарні та став предметом дослідження суспільних, економічних, політичних, психологічних та інформаційних процесів.

Попри те, що людина одночасно перебуває у трьох середовищах – природному, суспільному та інформаційному. Саме інформаційне середовище є не тільки сферою людської життєдіяльності, що найбільш динамічно розвивається, але й тим, що практично одноосібно диктує умови розвитку сучасного суспільства. Динамізм змін, складність і неоднозначність інформаційного середовища, а також невизначеність, непередбачуваність і нестабільність породжують синергічний ефект, що зумовлює об'єктивний характер виникнення деструктивних чинників, які ускладнюють процес адаптації до змін, що відбуваються [1, с. 210].